Rok XXV. Nr. 10.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

MIESIĘCZNIK DLA WYDAWCÓW,
KSIĘGARZY, ANTYKWARZY, JAKO TEŻ DLA CZYTAJĄCYCH I KUPUJĄCYCH KSIĄŻKI.

Założony przez ś. p. Dra Władysława Wisłockiego.

Wychodzi w Krakowie 1-go każdego miesiąca w objętości $^1/_2$—$1^1/_2$ arkusza. — Przedpłata wynosi: rocznie 4 korony, z przesyłką 4 kor. 50 hal. = 4 marki = 4 franki 50 centim., numer pojedynczy 40 hal. — Opłata od ogłoszeń za każdą $^1/_{10}$ część strony 1 kor. 50 h., za całą stronicę czyli 61 wierszy petitowych 15 kor.— Całoroczną lub półroczną prenumeratę w gotówce i ogłoszenia wyraźnie pisane przesyłać należy najdalej do 20-go każdego miesiąca do **księgarni G. Gebethnera i Spółki w Krakowie.**

Kraków, 1 października 1902.

d'ANNUNZIO Gabriel. Sny pór roku, I. Sen poranku wiosennego; II. Sen wieczoru jesiennego, przełożył z włoskiego Marion, (Biblioteka utworów dramatycznych, tom VIII.). Lwów, nakł. H. Altenberga, druk. W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1902, w 8-ce małej, str. 87. 1 kor. 20 hał.

BARAŃSKI Franciszek. Przewodnik po Lwowie. Lwów, nakł. H. Altenberga, druk. Słowa polskiego, (1902), w 16-ce, str. XVI i 182, z planem i widokami Lwowa, oraz ogłoszeniami. 1 kor. 60 h.

BERGSON Henryk prof. Collège de France. Śmiech, studyum o komizmie (Wiedza i życie, zagadnienia i prądy współczesne w dziedzinie wiedzy, sztuki i życia społecznego, serya II, tom 11). Lwów, nakł. H. Altenberga, E. Wende i Sp. w Warszawie, druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1902, w 8-ce małej, str. 152 i 3 nl. 2 korony.

Biblioteka nowa uniwersalna, pod redakcyą M. Matuli, zeszyt z 1 września 1902, Kraków, Spółka wydawnicza polska, druk. Czasu, w 8-ce.

Treść: Zacharyasiewicz Jan, Po ślubie, powieść, ark. 11—12; Ks. Kalinka Waleryan, Dzieła, tom XII: Pisma pomniejsze, część IV, ark. 10—11; Schnür-Pepłowski, Cudzoziemcy w Galicyi, ark. 8—10.

— Toż, zeszyt z 15 września 1902.

Treść: Zacharyasiewicz Jan, Po ślubie, powieść, ark. 13—14, dok.; Tomek dr., Historya Czech, tom II, ark. 4—6: Schnür-Pepłowski, Cudzoziemcy w Galicyi, ark. 11—13.

Biblioteka warszawska, pismo miesięczne, poświęcone nauce, literaturze, sztukom i sprawom społecznym, pod redakcyą Adama hr. Krasińskiego, zeszyt z września 1902. Warszawa, druk J. Sikorskiego, w 8-ce, str. 417—628 i IV.

Treść: Zabiegi dyplomatyczne polskie, 1830—1831, przez prof. Askenazego (str. 417—461); Mefisto, powieść współczesna, przez. H. Suszczyńską (dok., str. 462—502); Ks. Gracyan Piotrowski i jego »Satyr«, przyczynek do historyi satyry polskiej XVIII wieku, przez J. Chrzanowskiego (str. 503—531); Oświata a dobrobyt w Galicyi, przez dra F. Konecznego (str. 532—560); Pogadanka artystyczna; Ilustracye Stachiewicza do Quo vadis; Sztychy angielskie; Wystawa zbioru p. Kona w Towarzystwie zachęty sztuk pięknych, przez K. Broniewskiego (str. 561—578); Rozmaitości, przez W. Maréne Morzkowską (str. 579—587); Piśmiennictwo, przez prof. A. Brücknera, A. R., F. Pułaskiego i H. Gallego (str. 579—600); Kronika miesięczna; Wiadomości naukowe, literackie i bibliograficzne.

Bileckij Wasil c. k. prof. Recenzja pidrucznika: Winkentij Zakrzewskij, Wseswitna istorja dla wisszych klas serednich szkił, tom I. Starinna istorja, z 3 polskoho wydania perełożyw za dozwołom awtora

Oleksander Barwińskij. U Lwowie 1900. Lwiw, z drukarni nauk. Tow. im. Szewczenka, 1902, w 8-ce, str. 10. 6 sotykiw.

— Winkentij Zakrzewskij, Wseswitna istorja dla wisszych klas serednich szkił, tom II. Istorja serednich wikiw, z druhoho polskoho wydania perełożyw z dozwołu awtora Oleksander Barwińskij. Cina 2 kor. 40 hal., u Lwowi, 1901, nakł. Krajowoho fondu. Recenzja . . . . c. k prof. akademicznoi gimnazii u Lwowi. U Lwowi, z druk. Institutu stawrop., 1901, w 16-ce, str. 42. 24 sot.

— Recenzja drugoj czasti pidrucznika p. zag. »Winkentij Zakrzewskij, Wseswitna istorja dla wisszych klas serednich szkił, tom II. Istorja serednich wikiw, z 2 polskoho widania perełożiw z dozwołu awtora Oleksander Barwińskij, cina 2 kor. 40 hal., u Lwowi 1901, nakł. krajowoho fondu (str. 112—246); (Widbitka z Uczitela). B. m. i d. 1902, w 8-ce, str. 7.

BIRECKI Leon. Ontologia (Metafizyka) napisana na podstawie realnego doświadczenia. Przemyśl, nakł. autora, druk L. Schwarza, 1902, w 8-ce, str. 159 i 1 kartka. 2 korony.

(Przedruk wzbron.).

BOGUCKA C. & C. NIEWIADOMSKA. Książka do czytania, z ćwiczeniami gramatycznemi dla dzieci od lat 8—10. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk Rubieszewskiego i Wrotnowskiego, G. Gebethner i Sp. w Krakowie, 1903, w 8-ce. str. VII i 303. Kart. 1 rubel.

BOHDANOWICZ Antoni dr. W szpitalu; Błędny ognik; Wspomnienia Meksykańskie. Warszawa, druk. warsz. Towarz. akc. artyst.—wydawn., 1902, w 8-ce maej, str. 194. 80 kop..

BOUFFAŁ Br. Listy z podróży, Warszawa, E. Wende I Sp., druk M. Lewińskiego i syna, 1902, w 8-ce, str. 103. 60 kop.

BREITS dr. 100 rad dla nerwowych, ze szczególnem uwzględnieniem neurastenii, hipochondryi i histeryi, wyd. drugie. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk K. Kowalewskiego, 1903, w 16-ce, str. 74 i II. 25 kop.

BREZA Stanisław Goray. O koniu w służbie sportsmena (pośw. Spadkobiercom ducha jeżdzców, których Napoleon I. nazwał najpierwszą w świecie konnicą). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk J. Cotty, 1902, w 8-ce małej, str. 100 i 1 nl. 90 kop.

BRYKCZYŃSKI Antoni ks. Rodzina chrześcijańska. Warszawa, druk. Gazety rolniczej, 1902, w 16-ce, str. 50 i 1 nl. 10 kop.

Na rzecz kościoła w Goworowie.

Bulletin polonais littéraire, scientifique et artistique, publié par les soins de l'Association des anciens élèves de l'école polonaise, nr. 169. Paris, impr. A. Reiff, 1902. w 8-ce, str, 197—224.

Treść: Sept années à Schlüsselbourg, par Br. Szwarce, trad par Lad. Mickiewicz (suite); Sonnets de Mickiewicz, trad. par. A. Schourr; Risztau de W. Sieroszewski, par T. W.: Variétés; Memento politique; Nouvelles diverses; Nécrologie.

— Toż, nr. 170. Tamże, 1902, w 8-ce, str. 225—232.

Treść: Risztau, roman de W. Sieroszewski, par T. W. (fin); Sept années à Schlüsselbourg, par Br. Szwarce, trad. par Lad. Mickiewicz (suite); Le premier de sa classe ou les souffrances d'un père, trad. par E. Trawiński: Variétés; Memento politique; Nouvelles diverses; Nécrologie.

CEYSINGERÓWNA Helena. Duchy — Żórawie, fantazye i obrazki. Lwów, nakł. Towarzystwa wydawniczego, druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1902, w 8-ce małej, str. 245 i 2 nl. 3 kor. 50 hal.

CHAMBERS G. F. Opowiadanie o gwiazdach, przełożyła z angielskiego M. Brońska. Warszawa, wydawnictwo Poradnika, dla czytających książki, druk P. Laskauera i Sp., 1902, w 8-ce małej, str. 212 i i 2 nl. 1 rubel.

CHODŹKIEWICZ Władysław K. Pamiętnik włóczęgi, powieść, z przedmową dra Bronisława Gubrynowicza, tom I i II. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk J.

Czaińskiego w Gródku, 1903, w 8-ce, str. XI i 192, z portretem i 183. 7 koron.

D. J. ks. Historya posłannictwa narodu żydowskiego, czyli o Messyaszu, dogmatyczne na podstawie św. Tomasza. Doktora anielskiego, napisał Ks. J. D. Warszawa, druk Synów St. Niemiry, 1902. w 8-ce, str. 127 i nl. 60 kop.

DOSTOJEWSKI T. M. Zbrodnia i kara, powieść w 2 tomach, z upoważnienia spadkobierców autora, przełożył Bolesław Łondyński, wydanie przejrzane i poprawione przez St. K., tom I zeszyt 1. Łódź & Warszawa, nakł. i druk K. Brzozowskiego i Sp., 1902, w 8-ce, str. 1—24. 10 kop.

DOŚWIADCZYŃSKI Goliasz. Żyd, wydawnictwo humorystyczno-satyryczne, ułożył ..... (Chojzek Myszames Pacanowski), rok V. Warszawa, druk. Centralna, 1903, w 8-ce małej str. 60, z kalendarzem i rycinami w tekscie. 20 kop.

EL. (Kazimierz Laskowski). Z chłopskiej piersi, śpiewki, serya trzecia. Warszawa, nakł. A. G. Dubowskiego, druk F. Csernaka, 1902, w 16-ce, str. 72. 20 kop.

Elementorjus naujas, vaikams dovaneľe parase A-Iš.-B. Antras isleidimas. Tilżeje, isleido P. Mikolainis, 1901, w 8-ce małej, str. 48. Opr.

Encyklopedya nauk społecznych, ekonomia polityczna, socyologia, statystyka, hygiena, pedagogika społeczna, pod kierunkiem Komitetu redakcyjnego, który tworzą: A. Bądkowski, J. Wł. Dawid, H. Forszteter, dr. St. Grabski, dr. Z. Daszyńska-Golińska, Z. Heryng, St. A. Kempner, St. Koszutski, L. Krzywicki, dr. K. Kranz, dr. J. B. Marchlewski, S. Posner, Wł. Rawicz, A. Warski i A. Węgliński. (Abolicjonizm-Akcyza). Warszawa, druk L. Szylleraą i syna, 1902, w 4-ce małej, str. 48. Za całość 4 tomy 16 rub.

Facet, wesoły kalendarzyk na 1903 rok, wydał Inotna, rocznik XVI. Warszawa, druk A. Michalskiego w 16-ce, str. 64, z rycinami. 20 kop.

FOGAZZARO Antoni. Mały światek nowożytny, przekład z włoskiego J. Korzeniowskiej, część I i II. (Biblioteka dzieł wyborowych, nr. 245 i 246). Warszawa, druk A. T. Jezierskiego, 1902, w 8-ce małej, str. 150 i 152. 50 kop.

FRIEDBERG Wilhelm dr. Woda jako czynnik geologiczny, rys popularno-naukowy (odbitka ze Sprawozdania c. k. gimnazyum w Rzeszowie). Lwów nakł. autora, druk J. A. Pelara w Rzeszowie, 1902, w 8-ce, str. 63 i 1 nl., z 29 rycinami w tekscie. 1 kor. 20 hal.

GARLIKOWSKA H. Orlicz. Nie-komedyantka, historya teatralna. Warszawa, J. Fiszer, druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1903, w 8-ce małej, str. 174 i 1 nl. 1 rubel.

GERMAN L. & K. PETELENZ. Ćwiczenia niemieckie dla klasy pierwszej, szkół średnich, wyd. 5-te. Lwów, nakł. K. S. Jakubowskiego, druk Pillera i Sp., 1903, w 8-ce, str. 2. nl i 55.

— Część gramatyczna i słownik do ćwiczeń niemieckich dla klasy pierwszej szkół średnich, Tamże, 1903, w 8-ce, str. 88.

Ćwiczenia z częścią gramatyczną i słownikiem w oprawie. 1 kor. 80 hal.

GERMAN L. & K. PETELENZ. Ćwiczenia niemieckie dla klasy trzeciej szkół średnich, wyd. 3-cie. Lwów, nakł. K. S. Jakubowskiego, druk Pillera i Sp., 1902 w 8-ce, str. V i 113.

— Słownik do ćwiczeń niemieckich dla klasy trzeciej szkół średnich. Tamże, 1902, w 8-ce, str. 115.

Ćwiczenia i słowniczek razem w oprawie. 2 kor. 40 hał.

GODLEWSKI M. ks. Bóg moja pociecha w starości, książka do nabożeństwa, ułożył .... prof. sem. Warszawa, nakł. F. Kasprzykiewicza, druk ?, 1902, w 16-ce, str. 520, i VII, z ryciną. Opr. 50 kop.

Hajota. Ostatnia butelka, powieść, część I i II. (Biblioteka dzieł wyborowych, nr. 247 i 248). Warszawa, druk A. T. Jezierskiego, 1902, w 8-ce małej, str. 160 i 144. 50 kop.

HOCH K. A. Stern-Fibel, Leitfaden für

den deutschen Schreib-Lese-Unterricht. (Po rosyjsku i niemiecku). Lodz, izdanie L. Fiszera, tipogr. I. Petersilge, 1902, w 8-ce małej, str. 76, z rysunkami w tekscie. Opr. 25 kop.

HOMER. Iliada, przetłumaczył, preparacyą i uwagami opatrzył P. B. (Biblioteka klasyków rzymskich i greckich, zesz. 89). Złoczów, nakł. W. Zukerkandla, druk ? (1902), w 16-ce, str. 33—65. 20 hal.

Treść: Księga IV (220—451).

— Odyssea, przetłomaczył, preparacyą i objaśnieniami opatrzył P. B. (Biblioteka klasyków rzymskich i greckich, zeszyt 82 i 83). Tamże, (1902), w 16-ce, str. 1—32 i 33—71. Po 20 hal.

Treść: Zeszyt 82: Księga IX (1—216); Zeszyt 83: Księga IX (217—566).

Instrukcye tajne dla Czertkowa (odbitka z Przedświtu). Lwów, druk. udziałowa, 1902, w 8-ce wąskiej, str. 32. 40 hal.

IZDEBSKI Wład. Korsarze chińscy czyli czarne flagi, opowiadanie z życia marynarzy, z angielskiego opracował ..... Warszawa, nakł. Ch. J. Rosenzweina, druk W. Thiell'a, 1902, w 16-ce, str. 80. 20 kop.

JAHNER Alfred Dr. Deutsche Grammatik für die galizischen Mittelschulen, zweite Auflage. Lemberg, Verlag von K. S. Jakubowski, Druk von Piller & Comp., 1903, w 8-ce, str. 146. Opr. razem z Ortograph. Wörterverzeichniss 2 kor. 20 hal.

Alle Rechte vorbehalten.

Jednodniówka na III zlot sokoli okręgowy w Krakowie, dnia 29 czerwca 1902 r. Kraków, nakł. Komitetu redakc., druk. Czasu, w 8-ce wąskiej, str. 22. 60 hal.

JERZYKOWSKI Ant. dr. Słownik do żywotów K. Korneliusza Neposa i wojny galickiej K. Juliusza Cezara, ułożył ..... profesor przy katolickiem gimnazyum ad St. Mariam Magdalenam w Poznaniu, trzecie wydanie przejrzane, Gniezno, nakł. i druk I. B. Langiego, 1902, w 8-ce, str. 122.

JEZIORAŃSKI Józef. Potrzeby stanu włościańskiego w Królestwie Polskiem (odbitka ze Słowa i Miesięcznika Kurjera polskiego). Warszawa, druk M. Lewińskiego i Syna, 1902, w 8-ce, str. 58. 60 kop.

Kalendarz Bociana 1903. Kraków, nakł redakcyi Bociana, druk. narodowa, w 8-ce str. 152, z rycinami w tekście i ogłoszeniami. 60 cnt. = 1 kor. 20 hal.

Kalendarzyk fotograficzny na rok 1903, wydany staraniem Wiktora Wołczyńskiego, rocznik I. Lwów & Warszawa, nakł. W. Wołczyńskiego, H. Altenberg we Lwowie, druk Z. Golloba, E. Wende i Sp. w Warszawie, w 16-ce, str. 111, z rycinami, rysunkami w tekscie i ogłoszeniami. 1 korona.

Kalendarz »Książka« na r. 1903. Kraków, nakł. III koła Towarzystwa Szkoły ludowej, druk. literacka, w 16-ce, str. 48. 20 hal., opr. 40 hal.

— powszechny galicyjski ilustrowany na r. p. 1903, rocznik LIV. Lwów, nakł. i druk E. Winiarza, w 4-ce, str. 144. 1 korona.

KASPROWICZ Jan. Moja pieśń wieczorna, poezye. Lwów, nakł. Księgarni polskiej E. Wende i Sp. w Warszawie, druk. Uniw. Jag. w Krakowie, 1902 w 8-ce, str. 131.

KISIELEWSKI J. A. O teatrze japońskim. Lwów, nakł. Towarzystwa wydawniczego, druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, (1902), w 4-ce małej, str. 34. 1 kor. 50 h.

KŁOPOTOWSKI Ignacy ks. Czem jest spowiednik, według św. Alfonsa Liguorego, przez . . . . . M. S. T., prof. seminaryum w Lublinie. Warszawa, druk. Gazety rolniczej, 1902, w 16-ce, str. 55 i 1 nl. 10 kop.

— Jak spowiedź uświęca, podług św. Alfonsa Liguorego, przez ..... m. ś. T., prof. seminaryum w Lublinie (pośw. J. Kleniewskiemu). Tamże, 1902, w 16-ce, str. 149 i 1 nl. 10 kop.

— O codziennem słuchaniu mszy św., podług św. Alfonsa Liguorego, przez ..... prof. seminaryum w Lublinie. Tamże, 1902, w 16-ce, str. 71. 10 kop.

KOCHANOWSKI Jan. Odprawa posłów greckich, opracował dla użytku szkol-

nego Kazimierz Zimmermann c. k. prof. gimnaz. (Arcydzieła polskich i obcych pisarzy, t. 13). Brody, nakł. i druk F. Westa, 1902, w 8-ce, str. 60. 60 hal.

KOSTECKI J. ks. Algebra dla wyższych klas szkół średnich, napisał ..... prof. c. k. IV. gimnazyum we Lwowie. Lwów, nakł. autora, I związkowa druk., 1902, w 8-ce, str. VI i 402, z 15 figurami w tekscie. 4 kor. 50 hal.

KOWALEWSKI M. M. prof. Rozwój stosunków ekonomicznych w zachodniej Europie. Warszawa, wydawnictwo Poradnika dla czytających książki, druk P. Laskauera i Sp., 1902, w 8-ce małej, str. 330 i 1 nl. 1 rub. 80 kop.

KOWALEWSKI Mieczysław dr. Materyały do fauny helmintologicznej pasożytniczej polskiej, III, podał ..... prof. adj. Akademii rolniczej w Dublanach (odbitka ze sprawozdań Komisyi fizyograficznej Akad. um.). Kraków, nakł. Akademii umiej., Spółka wydawnicza polska, druk. Uniw. jag., 1902, w 8-ce, str. 12.

KOWALEWSKI Tomasz ks. Liturgika, czyli wykład obrzędów kościoła katolickiego, podług dzieła ks. Innocentego Frenkla, streścił i do użytu szkolnego zastosował ..... kanonik katedralny i dziekan płocki, nauczyciel religii w gimnazyum żeńskiem w Płocku, wyd. 3-cie. Płock, druk K. Miecznikowskiego, Gebethner i Wolff w Warszawie, 1902, w 8-ce, str. 126 i IV, z 28 ilustracyami. Opr. 80 kop.

Zatwierdzone przez ministeryum oświaty do użytku szkolnego w średnich i niższych zakładach naukowych, cyrkularz okręgu naukowego warszawskiego z 1900 r. str. 108.

Autor zastrzega sobie prawo przedruku i przekładu na obce języki.

KOZŁOWSKI W. M. Klasyfikacya umiejętności na podstawach filozoficznych, jako wstęp do wykształcenia ogólnego, wyd. 2-gie, przerobione i rozszerzone (Biblioteka samouków, I). Kraków, wyd. Poglądu na świat, druk. narodowa, 1902, w 8-ce, str. 90 i 2 nl. 1 korona.

KRUMŁOWSKI Konstanty. Kuplety i śpiewy z wodewilu ..... p. t. »Szalona księżna«, wydał Be-Be. Warszawa, druk J. Maij i R. Brzezińskiego, 1902, w 16-ce, str. 16. 10 kop.

KRYSIAK Franz. Offener Brief eines Polen an die irregeleitete öffentliche Meinung in Deutschland, der Bericht des Oberpräsidenten v. Bitter im Licht der thatsächlichen Verhältnisse von ..... von Redakteur des Dziennik Poznański. Posen, Druck und Verlag der Druckerei des Dziennik Poznański, 1902, w 8-ce, str. 46. 1 marka.

KRYSTYNA. Na nowych drogach (Wydawnictwo ludowe, rok XXI, t. 6). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Br. Sokalski, druk S. Bednarskiego, 1902, w 16-ce, str. 80. 30 h.

Księga pamiątkowa wystaw lubelskich, praca zbiorowa, wydana staraniem zarządu lubelskiej wystawy rolniczo przemysłowej w 1901 roku. Warszawa, druk. Gazety rolniczej, 1902, w 4-ce, str. 2 nl. i 450, z rycinami w tekscie i ogłoszeniami. 1 rub. 50 kop.

KULCZYCKI Ludwik. Współczesne prądy umysłowe i polityczne, szkice serya I. Kraków, nakł. autora, druk. narodowa, 1903, w 8-ce, str. VII i 141. 3 korony.

Treść: Walka z pozytywizmem; Współczesny ruch etyczny w Polsce; Idea polska Szczepanowskiego; Poglądy Lutosławskiego; Patryotyzm a nacyonalizm; Egoizm narodowy; Demokratyzm; Antysemityzm; Jacy jesteśmy; Zakończenie.

LASKARYS Jerzy. Pamiątki starego szlachcica, według pierwowzoru ułożone dla młodzieży. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, K. Trepte, druk S. Orgelbranda synów, (1902), w 8-ce, str. 191 i 1 nl., z 15 drzeworytami rysunku Antoniego Piotrowskiego. Opr. 1 rub. 60 kop.

LAVERGNE Józef. Niewiasta mężna, czyli życie i dzieła Julii Lavergne, dzieło nagrodzone przez Akademię francuską, spolszczył i wydał ks. A. Brykczyński. Warszawa, druk E. Skowrońskiego, 1902, w 8-ce małej, str. 164, z ryciną. 75 kop.

LIGUORI Alfons św. Miesiąc sierpień

w przykładach ku czci Niepokalanego Serca Maryi, z dodaniem odpowiednich modlitw przez Anioła-Rafaela. Warszawa, druk Synów St. Niemiry, 1902, w 16-ce, str. 195 30 kop.

LISOWSKA Michalina & Teofila ALBERSZT. Samouczek metody kroju i szycia bielizny damskiej, męskiej, dziecinnej i ubrań, ułożony przez ..... właścicielkę szkoły kroju i szycia. Lublin, druk M. Kossakowskiej, 1901, w 8-ce, str. 91, z dołączeniem 20 tablic wzorów. 1 rub. 20 kop. Przedruk i tłomaczenie wzbronione. Przedruk i tłomaczenie zastrzega się.

LONDZIN Józef ks. Stan szkół ludowych w księstwie Cieszyńskiem na początku XIX stulecia. Lwów, nakł. Towarzystwa wydawniczego, S. Sadowski w Warszawie, Macierz szkolna w Cieszynie, druk Kutzera i Sp., 1902, w 8-ce, str. 43. 1 kor.

ŁĘTOWSKI Maryan (Władysław Książek). Josek Gesundheit i S-ka, powieść z życia żydów warszawskich. Łódź, nakł. rodziny, druk K. Brzozowskiego i Sp., 1901, w 8-ce małej, str. 143. 40 kop.

— Z dramatów dziecięcych (Imieniny Marcinka), opowieść z życia rzemieślników warszawskich. Łódź & Warszawa, nakł. rodziny, Gebethner i Wolff, druk K. Brzozowskiego i Sp., 1903, w 8-ce małej, str. 97. 30 kop.

ŁOZIŃSKA Konstancya. W rozterce, powieść. Warszawa, nakł. S. Sikorskiego, druk A. T. Jezierskiego, 1902, w 8-ce małej, str. 216. 1 rubel.

M. Wł. M. Łezki i uśmiechy, poezye. Stryj, druk A. Olbricha, Księgarnia polska we Lwowie, 1902, w 16-ce, str. 83. 1 kor. 60 hal.

MAJEWSKI Erazm. Starożytni Słowianie na ziemiach dzisiejszej Germanii, wydanie 2-gie. Warszawa, E. Wende i Sp., druk P. Laskauera i Sp., 1903, w 8-ce małej, str. 59. 25 kop.

MANTEUFFEL Gustaw. Notatki o dziejach wiary rzymsko-katolickiej w Rydze, 1201—1901. Warszawa, wydawnictwo Kroniki rodzinnej, druk. Gazety rolniczej, 1902, w 8-ce małej, str. 91 i 1 nl., z kilkudziesięciu ilustracyami. 60 kop.

Dochód przeznaczony na budowę kościoła św. Alberta w Rydze.

MARY Juliusz. Przez zemstę, powieść, tom I i II. Warszawa, nakł. Kuryera polskiego, druk M. Lewińskiego i syna 1902, w 16-ce, str. 426 i 452. 55 kop.

MAZUREK Franciszek. Pamiątka pierwszej Komunii świętej, napisał ..... magister św. Teologii. Warszawa, druk P. Laskauera i Sp., 1902, w 16-ce, str. 32 5 kop.

MARYLSKI Antoni. Podręcznik dla pełnomocników gminnych, wydanie nieurzędowe. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk J. Cotti, 1902, w 8-ce małej, str. 43. 30 kop.

MERWIN Bertold. Profile i perspektywy. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Now. Sł. Polskiego, 1902, w 16-ce, str. 1 nl., 125 i 1 nl. 2 korony.

Treść: Marya Konopnicka; Odrodzenie duszy; O dramacie pięknym; Ernest Hello; Nietzscheanea; O intenzywności życia i śmierci; Rozkosz estetyczna; Gustaw Wied jako dramaturg; Zdala od zgiełku; Geniusz bez teki; Ekstaza.

MILEWSKI. Mowa posła ..... wygłoszona na posiedzeniu sejmu krajowego podczas debaty budżetowej dnia 8 lipca 1902. Lwów, druk E. Winiarza, 1902, w 16-ce, str. 20. 60 hal.

MILSKI A. Humorystyczny kalendarz Śmigusa, zawierający dział informacyjny i literacki zastosowany do potrzeb wszystkich mieszkańców Galicyi na rok pański 1903, który jest rokiem zwyczajnym liczącym dni 365, rocznik XIV. Lwów, nakł. wydawnictwa czasopisma Śmigus, I związkowa druk., w 4-ce, kilkanaście arkuszy druku, z rycinami. 1 korona.

— Kalendarzyk kieszonkowy Śmigusa na rok 1903. Tamże, druk E. Winiarza, w 16-ce, str. 30 nl. 20 hal.

MŁODZIANOWSKI Tomasz ks. Cztery ka-

zania adwentowe o grzechu, przejrzane i w katedrze płockiej wypowiedziane przez ks. A. Syskiego m. ś. T. Płock, druk K. Miecznikowskiego, 1902, w 8-ce, str. 61. 65 kop.

MŁOT Zenon. Na miejscu kamień porasta, opowiadanie dla ludu (Wydawnictwo ludowe, r. XXI, t. 6). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Br. Sokalski, druk S. Bednarskiego, 1902, w 16-ce, str. 48. 20 hal.

MOČNIK Fr. dr. Geometrya dla klas wyższych szkół średnich, przetłómaczył Grzegórz Maryniak, wyd. 5-te, według XXII wydania niemieckiego, zawierającego 227 drzeworytów w tekscie. Lwów, Seyfarth i Czajkowski, druk. ludowa, 1902, w 8-ce, str. VII i 328. Opr. 4 korony.

MUTERMILCH Michał. Smutne dusze. Kraków, G. Gebethner i Sp., druk W. L. Anczyca i Sp., 1902, w 16-ce, str. 177 i 1 nl. 2 kor. 60 hal.

NAŁKOWSKI Wacław. Podręcznik do nauki geografii powszechnej. Warszawa, nakl. T. Paprockiego i Sp., druk P. Laskauera i Sp., 1903, w 8-ce, str. VI, 1 nl. i 410, z rysunkami w tekscie. 1 rub. 80 kop.

OSTROWSKA Bronisława (Edma Mierz). Opale, poezye (pośw. mężowi). Warszawa, J. Fiszer, druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1902, w 8-ce, str. 96, z portretem autorki. 90 kop.

Owady szkodliwe i środki ich tępienia, praca zbiorowa. Warszawa, nakł. i druk. Gazety rolniczej, 1902, w 8-ce większej, str. 86 i 1 nl. z rycinami w tescie i 6 kolor. tablicami. 1 rub. 50 kop.

PAPÉE Fryderyk dr. Święty Kazimierz, królewicz Polski (Biblioteka Macierzy polskiej nr. 16). Lwów, nakł. Macierzy polskiej, druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, w 8-ce małej, str. 62, i 1 nl., z 3 rycinami i nutami w tekscie. 30 hal.

PASSENDORFER Artur. Błędy językowe młodzieży szkolnej, zebrał ..... profesor szkoły realnej we Lwowie. Lwów, nakł. autora, Księgarnia polska, I związkowa druk., 1902, w 8-ce, str. 37. 20 ct. = 40 hal.

PILNIAKOWSKA Eufemia. Najnowsza i najprostsza metoda kroju sukien i okryć damskich i dziecinnych systemem Wortha, ulepszonym i opracowanym dla samouków i użytku domowego przez ..... uczennicę Wortha, mistrzynię cechów warszawskiego i petersburgskiego, nagrodzoną za krój na wystawie pracy kobiet w Warszawie 1897 roku, oraz dyplomem i medalem na wystawie wszechświatowej w Paryżu 1900 roku. Warszawa, nakł. własny, Gebethner i Wolff, druk W. Dunina i Sp., 1902, w 8-ce większej, str. 80 i II, z albumem wzorów folio poprzeczne 15 tablic. 5 rub. 75 kop.

Prawo własności zabezpieczone przez ochronne świadectwo za nr. 15080, z dnia 21 sierpnia (3 września) 1901 roku, wydane przez oddział przemysłu ministeryum finansów.

Przedruk wzbroniony.

Dla zapobieżenia naśladownictwom, których prawnie będę dochodzić, każdy egzemplarz opatrzony jest moim podpisem.

PODWORSKI Stefan ks. Jubileusz 300-letni założenia Kalwaryi Zebrzydowskiej 1602—1902. Kalwarya, nakł. oo. Bernardynów, druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1922, w 8-ce małej, str. 8.

Przegląd kościelny, pismo miesięczne, poświęcone nauce i sprawom Kościoła katolickiego, pod redakcyą ks. St. Okoniewskiego, zeszyt z września 1902. Poznań, nakł. redakcyi, druk. i księgarnia św. Wojciecha, w 8-ce, str. 161—240, z rysunkami w tekście.

Treść: Opowiadanie Mojżeszowe o patryarchach przed potopem wobec dzisiejszego stanu nauki, przez ks. dra J. Bernackiego (dok. (str. 161—173); Kilka hipotez o powstaniu ludzkiej mowy, napisał ks. dr. Fr. Gabryl (c. d., str. 174—194); Typy sztuk pięknych, przez ks. J. Adamskiego (str. 195—203); Dzwony w Wielkiem Księstwie Poznańskiem, przez ks. T. Gapczyńskiego (c. d., str. 204—211); Dwie przemowy ślubne ks J. Rogalińskiego, podał dr. B. Erzepki (str. 212—219); Wnioski o dyspensę od przeszkód

małżeńskich, przez ks. dra Dalbora (c. d., str. 220—224); Miscellanea, przez ks. ra Dalbora (str. 225—230); Ruch katolicki, przez ks. T. Gapczyńskiego (str. 231—233); Ruch literacki, przez dra W. Z., ks. A. L. i ks. Hozakowskiego) str. 234—240).

— polski, pod redakcyą prof. dra J. Mycielskiego, zeszyt z września 1902. Kraków, Spółka wydawnicza polska, druk. Czasu, w 8-ce, str. 413—604 i II.

Treść: Podstawy organizacyjne angielskiego samorządu, przez dra J. Buzeka (str. 413—457); Moje przeprawy, pamiętnik Andrzeja hr. Zamoyskiego o czasach powstania listopadowego (1830—1831), z autografu wydał Alkar (c. d., str. 458—489. z portretem); Arf, poemat w 4 aktach, przez M. Szukiewicza (c. d., str. 490—529); Nowoczesna socyologia, VI. Znaczenie naukowe socyologii i wpływ jej na pogląd na świat, przez dra Wł. Pilata (str. 530—551); W sprawie Okopów św. Trójcy, przez St. Tarnowskiego (str. 552—558); Kronika literacka, przez dra St. Grabskiego, dra Z. Gargasa, St. Srokowskiego, A. M. L., ks. dra A. P. i dra J. Flacha (str. 559—587); Przegląd polityczny, przez ⁂ (str. 588—601); Henryk Siemiradzki, wspomnienie pośmiertne, przez St. Tarnowskiego (str. 602—604).

— powszechny, pod redakcyą ks. J. Pawelskiego T. J., zeszyt z września 1902. Kraków, druk W. L. Anczyca i Sp., w 8-ce, str. 289—432 i IV.

Treść: Istota nowszej historyografii, przez ks. St. Dunin-Borkowskiego T. J. (str. 289—302); Najnowsza powieść Bourgeta, przez T. Wodzicką (str. 303—327); Protestantyzm o zmartwychwstaniu Chrystusa, przez ks. dra St. Trzeciaka (c. d., str. 328—356); Antydogmatyczny system Renouviéra, przez ks. K. Czaykowskiego T. J. (dok., str. 357—374); Wystawa wynalazków polskich, przez dra Zanietowskiego (str. 375—384); Przegląd piśmiennictwa, przez W. Gostomskiego, A. Bieleckiego, T. W., T. Wodzicką, M., ks. M. Kohlsdorfera T. J., A. B.M. B. T. J., dr. J. F. ks. W. W., T. J. i G. F.; Sprawozdanie z ruchu religijnego, naukowego i społecznego, przez ks. K. Czaykowskiego T. J.

— prawa i administracya, pod redakcyą prof. dra E. Tilla, rocznik XXVII, zeszyt z września 1902. Lwów, druk ludowa,. w 8-ce, str. 637—716, 169—184 i 97—112.

Treść: Posiadanie według prawa cywilnego austr. w zarysie, przez dra Fr. Zolla młodszego (c. d., str. 637—652); O pojęciu własności, zarazem jako przyczynek do nauki o źródłach prawa, napisał prof dr. I. Łyskowski (c. d., str. 653—667); Staszyc jako statystyk, napisał dr. Z. Gargas (str. 668—680); O nowoczesnej socyologii, IV. Socyologia psychologiczna, wykład W. Lassoty (str 681—710); Zapiski literackie, przez E. T., dra A. Wereszczyńskiego i r. (str. 711—716); Praktyka cywilno sądowa, przez Wł. Grabowieńskiego (str. 169—182); Praktyka administracyjna, zasady orzeczeń trybunału administracyjnego, przez dra Z. Gargasa (str. 182—184); Zbiór ogłoszeń firmowych trybunałów handlowych nr. 9.

RAPACKI W. (syn). Monologi, I: Deklamacye i satyry. Warszawa, nakł. i druk Lepperta i Sp., 1902, w 8-ce małej, str. 56. 20 kop.

Raptularzyk Lutni 1887—1901. Warszawa, Gebethner i Wolff, G. Gebethner i Sp. w Krakowie, druk. ?, (1901), w 8-ce albumikowej, str. 95, z nutami w tekscie. Opr. 1 rubel.

RODZIEWICZÓWNA Marya. Wrzos, powieść. Warszawa, druk Synów S. Niemiry, 1903, w 8-ce małej, str. 392. 2 ruble.

ROMAŃCZUK Julian. Die Ruthenen und ihre Gegner in Galizien, von..... Mitglied des Abgeordnetenhauses. Wien, C. W. Stern, Druck von Hermann Gresser, 1902, w 8-ce, str. 40. 60 hal.

ROSENBLATT Józef dr. prof. & doc. dr. Juliusz MAKAREWICZ. Ustawa o postępowaniu karnem z dnia 23 maja 1873 r., razem z odnoszącemi się do niej ustawami i rozporządzeniami, objaśniona przez prof. dra J. Rosenblata, wyd. 2-gie przerobiane i uzupełnione przez doc. dra J. Makarewicza. Kraków, nakł. L. Frommera, druk. Uniw. jag., 1902, w 16-ce, str. 602. Opr. 9 kor. 40 h.

ROZALKA, obrazek z życia wiejskiego. Warszawa, wydawnictwo Kroniki rodzinnej, druk. Gazety rolniczej, 1902, w 16-ce, str. 60. 10 kop.

RYCERSKI Stefan. Puścizna Brzeszcza.

Lwów, nakł. Kuryera lwowskiego, H. Altenberg, druk. udziałowa, 1903, w 8-ce małej, str. 263. 3 korony.

SCHNITZLER Artur. Porucznik Gustl, powieść, z 57 wydania przełożyła Józefa K. Warszawa, druk. Przeglądu tygodniowego, 1902, w 8-ce, str. 45. 20 kop.

SCHULZ E. H. ks. Chwała kościoła ewangelickiego, podług oryginału niemieckiego, opracował ..... pastor nowodworski. Warszawa, nakł. Zwiastuna ewangelicznego, W. Mietkie, druk A. Ginsa, 1901, w 8-ce, str. 1 nl. i 96. 20 kop.

SCHWARZ Zofia M. Wina i cnota, powieść, wydanie nowe, tom I i II. Gródek, nakł. i druk J. Czaińskiego w Gródku, Gubrynowicz i Schmidt we Lwowie, 1902, w 8-ce, str. 273 i 224. 4 korony.

SEWER. Na pobojowisku; Lwów, nakł. Towarzystwa wydawniczego, druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1902, w 8-ce małej, str. 382 i 1 nl. 4 kor. 40 hal.

Treść: Z pamiętnika Maniusi; Na pobojowisku; Maciek w powstaniu; Do swoich; U podnóża świętokrzyskich gór; Antek.

— Wybór pism: Dzielna kobieta, powieść, część II (Bezpłatny dodatek dla prenumeratorów Wędrowca). Warszawa, nakł. Wędrowca, druk. estetyczna, 1902, w 8-ce małej, str. 144.

SIENKIEWICZ Henryk. Pisma, tom XLII, XLIII i XLIV (Dodatek do Tygodnika ilustrow.). Warszawa, nakł. redakcyi Tygodnika ilustr., druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1902, w 8-ce małej, str. 163, 178 i 146, z ilustracyami Antoniego Piotrowskiego.

Treść: Ogniem i mieczem, część V, VI i VII.

— Quo vadis. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, G. Gebethner i Sp. w Krakowie, druk W. L. Anczyca i Sp., 1902, w 4-ce królewskiej, str. 193, z 20 heliograwurami według obrazów Piotra Stachiewicza. Opr. 15 rub., egz. numerowany 25 rub., na pap. japońskim 40 rub.

Wydrukowano oddzielnie 115 egzemplarzy numerowanych, z których 1—15 na papierze japońskim.

SIMMEL Jerzy. Zagadnienia filozofii dziejów, badania z zakresu teoryi poznania, przełożył z niemieckiego W. M. Kozłowski. Warszawa, wydawnictwo Przeglądu filozoficznego, E. Wende i Sp., druk S. Dębskiego w Łodzi, 1902, w 8-ce małej, str. 168 i II. 1 rubel.

SKARŻYŃSKI Z. ks. Modlitwy świętego Alfonsa Liguorego do Matki Boskiej nieustającej pomocy na każdy dzień tygodnia. Warszawa, wydawnictwo Kroniki rodzinnej, druk. Gazety rolniczej, 1902, w 16-ce, str. 23 i 1 nl. 5 kop.

— Sposób odmawiania wieczornego pacierza i różańca świętego w rodzinach. Tamże, druk E. Skowrońskiego, 1902, w 8-ce małej, str. 38 i 1 nl., z 2 rycinami. 10 kop.

SOFOKLES. Antygona, tragedya w przekładzie Kazimierza Kaszewskiego, opracował dla użytku szkolnego dr. Piotr Chmielowski (Arcydzieła polskich i obcych pisarzy, tomik 14). Brody, nakł. i druk. F. Westa, 1902, w 8-ce, str. 79. 60 hal.

Sprawozdanie I dyrekcyi c. k. gimnazyum IV w Krakowie za rok szkolny 1902. Kraków, nakł. funduszu naukowego, druk W. L. Anczyca i Sp., 1902, w 8-ce, str. 84.

Treść: Pisma pośmiertne Juliusza Słowackiego do roku 1842, skreślił J. Wilkosz (str. 1—42); Część urzędowa.

— IV dyrekcyi c. k. gimnazyum w Podgórzu za rok szkolny 1902. Podgórze, nakł. funduszu nauk., druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1902, w 8-ce, str. 96.

Treść: Ze studjów nad niemiecką estetyką, przez A. Mazanowskiego (str. 1—41); Część urzędowa.

— dyrekcyi c. k. wyższej szkoły realnej w Krakowie za rok 1902, XXVII. Kraków, nakł. funduszu naukow., druk. Uniw. jag., 1902, w 8-ce, str. 95.

Treść: J. Filipek, Le roman de Tristan et Useult dans la littérature française du

moyen âge (str. 5—37); Wiadomości szkolne, przez dyrektora zakładu.

— dyrektora c. k. gimnazyum Nowodworskiego czyli św. Anny w Krakowie za rok szkolny 1902. Kraków, nakł. funduszu nauk., druk W. L. Anczyca i Sp.. 1902, w 8-ce, str. 87.

Treść: Teorye i poglądy pedagogiczne Kanta w związku z zasadniczemi pojęciami jego systemu filozoficznego, zestawił I. Kranz (str. 1—26); Część administracyjna, przez dyrektora.

SZAJOWSKI Edward. Chleb za kamień, zdarzenie prawdziwe z życia ludu wiejskiego (Wydawnictwo ludowe, r. XXI t. 9). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Br. Sokalski, 1902, w 16-ce, str. 56. 15 hal.

SZCZĘSNY Z. ks. Wiedza chrześcijańską i bezbożna wobec zadań społecznych, wydanie 2-gie. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. ludowa, 1903, w 8-ce, str. XX, 382 i 1 nl. 4 kor. 60 h.

SZUCHIEWICZ Włodzimierz. Huculszczyzna, tom I (Muzeum im. Dieduszyckich we Lwowie VI (pośw. pamięci Eks. Włodzimierza hr. Dieduszyckiego). Lwów, nakł. Muzeum im. Dieduszyckich, Gubrynowicz i Schmidt, druk W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1902, w 8-ce, str. IX, 373 i 1 nl. z mapą, 5 chromolitograficznemi tablicami i 233 ilustracyami. 14 koron.

TAŃSKI Wacław. Świat roślin, (botanika) część I (Bezpłatne dodatki »Ziarna« VIII). Warszawa, nakł. Ziarna, druk A. T. Jezierskiego, 1902, w 16-ce, str. 174 i 1 nl.

TATOMIR Lucyan. Wspomnienie o Janie III Sobieskim (Wydawnictwo ludowe, r. XXI t. 9). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Br. Sokalski, 1902, w 16-ce, str. 64. 20 hal.

TURSKI J. K. Życie bez jutra, powieść. Gródek, nakł. i druk J. Czaińskiego, Gubrynowicz i Schmidt we Lwowie, 1902, w 8-ce, str. 223. 2 kor. 40 hal.

TYLOR Edward B. Antropologia, wstęp do badania człowieka i cywilizacyi, przetłumaczyła z angielskiego Aleksandra Bąkowska, wyd. 2-gie. Warszawa, nakł. St. Dembego, druk P. Laskauera i Sp., 1902, w 8-ce, str. XI i 446, z portretem autora i rysunkami w tekscie, 2 ruble.

WALCZAKIEWICZ Franciszek. Leniwy Szymcio z felerem, obrazek wiejski. Warszawa, drûk Synów St. Niemiry, 1903, w 8-ce małej, str. 46. 15 kop.

WINDELBAND W. Platon, przełożył z niemieckiego Stanisław Bouffał (Klasycy filozofii, II). Warszawa, Wydawnictwo Przeglądu filozoficznego, E. Wende i Sp., druk S. Dębskiego w Łodzi, 1902, w 8-ce małej, str. 263 i 1 nl. 1 rub. 20 kop.

WOCALEWSKI B. Nauka czytania i pisania prostopadłego. Łódź, nakł. łódzkiego Wydawnictwa dzieł pedagogiczno-szkolnych, druk R. Resingera, J. Kotschendoff w Warszawie, 1902, w 8-ce, str. 103, z rysunkami w tekscie. Opr. 30 kop.

WÔYCICKI Kazimierz. Żeglarze. Warszawa, nakł. J. Lisowskiej, druk P. Laskauera i Sp., 1902, w 8-ce, str. 60 i 1 nl. 75 kop.

WRÓBLEWSKI Karol. O Krzyżactwie i o znaczeniu bitwy pod Grunwaldem 15 lipca 1410. Stryj, nakł. autora, B. Mielański, druk A. Olbricha, 1902, w 16, str. 20. 20 hal.

Wszechmocni, kartka z kroniki miasta powiatowego, wycięta przez aut. »Księżniczki«, wyd. 2-gie, tom I i II. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. udziałowa 1903, w 8-ce małej, str. 284 i 292. 7 kor. 20 hal.

WYSŁOUCHOWA M. Opowiadanie Bartosza o Polsce (Wydawnictwo Towarz. »Uniwersytet ludowy« im. Ad. Mickiewicza). Kraków, nakł. Towarzystwa, druk. związkowa, 1902, w 8-ce małej, str. 32, z ryciną i mapą w tekscie. 10 hal.

Z.* Ctesse.** Sur le travail, traduit du polonais par H. C., introduction par le R. P. A. Baudrillart de l'oratoire, seule édition français autorisée. Paris, P. Lethielleux, impr. Bellin Montdidier, 1902,

w 8-ce małej, str. XXXII, 220 i 1 nl. 2 franki 50 ct.

L'éditeur reserve tous droits de reproduction de la présente traduction qui est sa propriété. Cet ouvrage a été déposé, conformement aux lois, en Mars 1902.

ZAMORSKI Jan. Szkic krytyczny do programu przyszłości (Polska i postęp, hasła XX wieku). Kraków, nakł. I. Gawińskiego, G. Gebethner i Sp., druk W. L. Anczyca i Sp., 1902, w 8-ce małej, str. 39. 50 hal.

ZAPOLSKA Gabryela. Przedpiekle, powieść, wyd. 2-gie. Lwów, Księgarnia polska, E. Wende i Sp. w Warszawie, druk. narodowa w Krakowie, 1903, w 8-ce małej, str. 344. 3 kor. 50 hal.

ZAREMBA Bolesław. Kwestye nawozowe, przez ..... technologa-chemika. Warszawa, nakł. autora, G. Centnerszwer, druk Wł. Szulca, 1902, w 8-ce, str. 64. 50 kop.

ZBYSZEWSKI L. ks. Demokracya katolicka w wyd. 3-cie. Kraków, nakł. D. E. Friedleina, druk. literacka, 1903, w 8-ce, str. XVII i 428. 5 koron.

— Prawowitość i lojalizm kryzys myśli polskiej, wyd. 3-cie. Tamże, 1903, w 8-ce, str. 107. 2 korony.

Zeitschrift der historischen Gesellschaft für die Provinz Posen, zugleich Zeitschrift der historischen Gesellschaft für den Netzedistrikt zu Bromberg, herausgegeben von Dr. R. Prümers, Jahrgang XVII, Halbband. Posen, J. Jolowicz, 1902, w 8-ce, str. 168.

Treść: Zur Geschichte des Hochschul-Gedankens in der Provinz Posen, von J. Caro (str. 1—21(; Kunstpflege in Posen, Warnungen und Vorschläge von G. Minde- Pouet (str. 22—99); Die Lissaer Tuchschererinnung von F. Nesemann (str. 101 —168).

ZOLA E. Dzieła: Pisma pomniejsze. Warszawa, druk. Przeglądu tygodniowego, 1902, w 8-ce małej, str, 178. 50 kop.

Treść: Jak się ludzie żenią; Jak ludzie umierają; Typy duchowieństwa.

ŻYCHLIŃSKI Teodor. Złota księga szlachty polskiej, przez ..... członka król. akademii heraldyczno-genealogicznej w Pizie, rocznik XXIV, złożony z 3 części życiorysu ks. arcybiskupa Zaleskiego i wywodu z 32 przodków po mieczu i po kądzieli Zbigniewa i Ludwika Gorzeńskich-Ostrorogów. Poznań, nakł. autora, druk. Dziennika poznańskiego, 1902, w 8-ce większej, str. 230, z portretem ks. arcybiskupa Zaleskiego i 1 tablicą. 12 marek.

Monografie: Bagniewscy, Cetnerowie, Dobrogoyscy, Dunikowscy, Grużewscy, Druccy-Lubeccy, Mielżyńscy, Potkańscy, Prażmowscy, Szeptyccy, Treterowie.

KRONIKA.

Nowe pismo. W Warszawie zacznie wychodzić od dnia 15 października «Międzynarodowy Kuryer handlowy«. Prospekt zapowiada, że Kuryer drukowany będzie w 5 językach: polskim, rosyjskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Oprócz rozporządzeń władz, Kuryer umieszczać będzie rady, wskazówki i objaśnienia, dotyczące handlu.

Krajowa Szkoła rolnicza w Czernichowie odpowiedziała jednej z krakowskich firm księgarskich na zapytanie jakie podręczniki używane będą w tej szkole w r. 1902/3, że wykazu podręczników podać nie może, ponieważ po największej części do nauki uczniów używane są skrypta litografowane a nie książki.

Czytelnia polska w Wilnie. Wacław Ma-

kowski, księgarz wileński, otrzymał pozwolenie na otwarcie w Wilnie pierwszej czytelni polskiej.

Druga szkoła realna w Krakowie. Z dniem 1-go września weszła w życie w naszem mieście druga szkoła realna, przekształcona na rzeczywistą szkołę z dotychczasowej filii, istniejącej od trzech lat przy ulicy Granicznej. Dotąd we filii istniały 4 klasy; obecnie otwarto piątą, a nadal co roku otwieraną będzie dalsza klasa aż do zupełnego skompletowania. Krakowska szkoła realna wykazywała najliczniejszą frekwencyę; to też koniecznem było otwarcie drugiej kompletnej szkoły, co się nareszcie stało, dzięki zabiegom Rady szkolnej krajowej i posłów krakowskich do Rady państwa. Obecnie do pierwszej szkoły realnej wpisało się 500 uczniów; do drugiej blisko 400. Kierownikiem nowej szkoły jest p. Bidziński; w roku przyszłym nastąpi zamianowanie rzeczywistego dyrektora i 6 nowych profesorów. — Szkoła mieści się w wynajmowanym budynku prywatnym przy ulicy Granicznej l. 8; rozporządza 9 klasami, salą rysunkową, kancelaryą dyrektora, potrzebnymi gabinetami itp.

W kołach poselskich twierdzą, że w przyszłym roku szkolnym mają być utworzone w Galicyi cztery nowe szkoły średnie, mianowicie drugie gimnazya w Tarnowie i Rzeszowie, oraz druga szkoła realną we Lwowie, dalej nowa szkoła realna w Śniatynie; w roku 1904 szkoła realna w Gorlicach.

Katalog dzieł nakładowych i w większej ilości nabytych. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1903, w 8-ce, str. 81.

Katalog podzielony jak zwykle, na 15 różnych działów. (I—XV.).

Rada szkolna krajowa rozdzieliła łączną kwotę 265.000 K przeznaczoną z funduszu krajowego i państwowego na stypendya dla uczniów i uczenic seminaryów nauczycielskich na rok szkolny 1902/3 w sposób następujący: *a)* dla seminaryów męskich: we Lwowie Kwotę 25.000 K, w Krakowie 25.000 K, w Rzeszowie 25.000 K, w Samborze 27.000 K, w Stanisławowie 24.000 K, w Tarnopolu 26.000 K, w Tarnowie 25.000 K, w Sokalu 22.000 K, w Krośnie 15.000 K, w Zaleszczykach 19.000 K; *b)* dla seminaryów żeńskich: we Lwowie 10.600 K, w Krakowie 10.600 K, w Przemyślu 10.800 K.

Ruch chrześcijańsko-społeczny, dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym i gospodarczym, pod redakcyą Ks. K. Zimmermanna zaczął świeżo wychodzić w Poznaniu.

Śmierć polskiego literata na obczyźnie. Dnia 14-go sierpnia zmarł w Winona, w Stanie Minnesota w Północnej Ameryce znany literat Hieronim Derdowski, redaktor i wydawca wychodzącego tam *„Wiarusa"*. Nieboszczyk urodził się we Wielu, powiecie chojnickim na Kaszubach, w Prusach Zachodnich, a otrzymawszy wyższe wykształcenie, pracował w Chełmnie, następnie w Toruniu przy polskich gazetach, pisywał nadto wiersze w narzeczu kaszubskiem. Przybył do Ameryki w połowie dziewiątego dziesiątka lat ubiegłego wieku, redagował *„Pielgrzyma"* w Detroit, a następnie *„Wiarusa"*, wydawanego na razie przez ks. Byzewskiego.

Spis knyżok wydawnictwa czyna św. Wasylija W. w Żowkwi. 1903, 16-ka, str. 30, z ryciną Monasteru i drukarni OO. Bazylianów w Żółkwi.

Szkolnictwo ludowe w Król. Polskiem. Ogłoszone świeżo rezultaty badań pp. Falborka i Czarnołuskiego (specyalna ankieta ces. Tow. ekonomicznego) stwierdzają, że stan szkolnictwa ludowego w Królestwie jest rzeczywiście niezadawalający. Statystyka ogólna wykazuje wprawdzie z górą 7.000 zakładów naukowych, ale z tej liczby potrącić należy 4.617 chederów żydowskich w 114 miastach i 353 osadach. Właściwych szkół początkowych liczyło Królestwo w d. 1 stycznia 1894 r. 3.500, z której to liczby na miasta przypada 550 (w tem około 120 prywatnych), a na wsie i osady niecałe 3 tysiące. W tej ostatniej cyfrze mieści się 266 kantoratów ewangielickich, 19 szkół cerkiewnych, 31 t. zw. szkółek »gramotności«, 44 szkoły prywatne, 51 fabrycznych i kolejowych, 76 rządowych. Szkół jednoklasowych gminnych i wiejskich naliczono ogółem 2.450, to jest przeciętnie po dwie niespełna na gminę (z osadami).

We wsiach i osadach jedna szkoła początkowa przypadała na 38,8 wiorst kwadratowych i na 10 wsi. Jedna szkoła przypadała na 2.423 mieszkańców (w kraju nadbałtyckim na 786), a jeden uczeń na 40 mieszkańców ($2^1/_2$ proc.). Na tysiąc chłopców w wieku od lat 7 do 14 uczęszczało do szkoły 190 (w gub. ziemskich 245, w nadbalt. 403), na tysiąc dziewcząt — 84 (w gub. nadbalt. 302), ogółem na tysiąc dzieci — 137. Z ogólnej liczby dzieci od lat 7 do 14 pozostawało bez nauki szkolnej 1,027.330 (w gub. nadbalt. tylko 188.971). Biorąc za normę czteroletni okres szkolny,

otrzymamy cyfrę 27 proc. dzieci w wieku szkolnym, chodzących do szkoły (w gub. nadbalt. 70 proc.).

Jeszcze o wiele gorzej przedstawią się stosunki, jeżeli weźmiemy pod uwagę procent dzieci, kończących kurs szkolny. Otóż, jeżeli z ogólnej liczby ludności uczęszcza do szkoły $2^{1}/_{2}$ proc. (jeden na 40), to z liczby uczniów kończy jednoklasową szkółkę ludową tylko 3,1 proc. Znaczy to, że na 1.290 mieszkańców przybywa jeden ukończony wychowaniec szkoły ludowej. A ponieważ naturalny przyrost ludności w Królestwie jest daleko większy (1.66 proc., to jest jeden na 60), przeto oświata ludowa, zamiast postępować, stale się cofa w Królestwie Polskiem.

Własność literacka u starożytnych. Wobec nadzwyczaj ożywionego ruchu księgarskiego, w świecie klasycznym — czego dowodzi niezwykłe bogactwo zwojów papirusowych, co chwila na jaw wydobywanych — (znamy przecież już przeszło 300 zwojów z różnemi częściami pieśni Homera) uczeni postawili sobie pytanie, czy też starożytność znała jaką ochronę prawa własności autorskiej? Znany bibliograf Dr Karol Dziatzko, bibliotekarz uniwersytetu w Getyndze, uczynił kwestyę tę przedmiotem osobnego studyum wyczerpującego. Wyniki jego streszczają się w tem, że klasyczny świat nie znał żadnych prawnych ograniczeń co do rozszerzania książek w drodze handlu księgarskiego lub przez prywatne odpisy. Każdemu wolno było wedle swej chęci zrobić odpis dzieła, które posiadał, a to zarówno dla użytku własnego lub przyjaciół, jak i dla korzyści handlowej. Tylko przy pierwszem wydaniu dzieła można odszukać jakiś cień prawa ochronnego własności literackiej. Oto ten, kto bez zezwolenia autora dzieło takie sprzedawał, mógł się narazić na skargę *injuriarum actio*. — Jeżeli jednak przez odpisy w kole przyjaciół dzieło jakieś rozpowszechniło się wpierw, nim je autor zdołał ogłosić, to nie pozostawało mu nic innego, jak poczynić pewne zmiany w tekście, porobić dodatki i ogłosić to przez księgarzy; wówczas naturalnie kupowano tylko takie »nowe, poprawne« wydania, a dawne odpisy traciły na cenie księgarskiej. — Jeszcze i tem różni się handel księgarski klasycznej starożytności od naszego, ze nie znano tam wydań »jako manuskrypt ogłoszone«: jeżeli ktoś pisał wyłącznie dla kółka znajomych, to zamiar taki mógł tylko się wtedy powieść, gdy nikt z przyjaciół żadnego egzemplarza nie oddał księgarni. W czasach terroryzmu pod rządami niektórych cezarów, wydanie takiej »roli rękopiśmiennej« księgarzowi ściągało dla autora nieraz bardzo ciężkie przejścia. nieraz było powodem wygnania, konfiskaty dóbr — śmierci nawet.

Zaginione dzieła. Jerzy Brandes robi interesujące spostrzeżenia o literaturze, która ginie. Wskazuje, ile to dzieł najznakomitszych bez śladu zaginęło, i jak nieraz tylko dziwnemu trafowi zawdzięczamy, że ta lub owa książka się zachowała. Grecko-rzymska literatura dostarcza liczne na to przykłady. Gdy przy zajęciu Aleksandryi przez Cezara, spłonęła biblioteka Ptolomeusza, miała ona 700.000 ról książkowych. Antonius obdarzył Kleopatrę 200.000 ról książkowych — same unikaty. Ten zbiór także spalił się. Znamy tytuły 350 greckich tragedyj, a tragedyj zaledwie kilka. Atheneos czytał 800 dramatów — wszystkie zaginęły doszczętnie. Dzieła Tacyta byłyby zginęły, gdyby nie okoliczność, że cezar Tacitus, w urojeniu, że ród jego pochodzi od słynnego historyka, rozkazał wszystkie publiczne biblioteki zaopatrzyć w jego dzieła, a corocznie 10 egzemplarzy przepisać. Mimo to jedynie w jednym klasztorze westfalskim w XV. w. znaleziono jedyny odpis znany. W r. 1854 odkrył słynny egiptolog Mariette, w papirusie z mumii wiersze greckie Alkmana, wielkiej wartości poetyckiej. Wyobrażamy sobie, że wszystko, co najlepsze, najważniejsze, doszło czasów naszych. Tak nie jest. Rządził tu ślepy traf. Tak samo ma się z księgami średniowiecza. Posiadamy tylko po 1 egzemplarzu Beowulfa i Valderego, tak samo ze starszej Eddy. Poezya epicka Prowensalska, znikła zupełnie; — z literatury komicznej francuskiej nie przechowała się nawet część setna. Pieśń Roland odkryto dopiero w r. 1837 w jednym, jedynym rękopisie; przez lat 800 była ona nieznaną.

Księgarnia sukcesorów Ludwika Fiszera istniejąca w Warszawie przy ulicy Długiej jako filia księgarni łódzkiej, rozszerza swój zakres działania z dniem 1-go października b. r. Oprócz ekspedycyi nakładów, załatwiania komisów i kolportażu wprowadza sortyment książek i nut. Firmę podpisuje w imieniu sukcesorów pani Melania Fiszerowa.

Zmarli: Franciszek Salezy Lewenthal, znany warszawski wydawca, współwłaściciel Kuryera warszawskiego.

Redaktor odpowiedzialny: **dr Julian Gertler,** adwokat kraj. w Krakowie.
Nakład księgarni G. Gebethnera i Spółki.

Drukarnia W. L. Anczyca i Spółki.